

อตุตตฤพญญา อสุจึ มนุสุสา คนเหินแก่ตน เป็นคนสภปรน

อุดมการณ์สหกรณ์

One For All And All For One แต่ละคนเพื่อทุกคน และ ทุกคนเพื่อแต่ละคน | www.srusct.or.th | ปีที่ 4 ฉบับที่ 40 เดือนสิงหาคม 2561

วางแผนเกษียณปีนี้...

มีเงินในบัญชีแล้วหรือยัง!!!

เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เกษียณเพิ่มสุข ดอกเบี้ยสูงสุด 3.75%
ฝากตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไป ไม่เกิน 10,000,000 บาท (ระยะเวลาฝาก 12 เดือน)

กักกาย

โดย : ฐากร เพชรมาตย์

2

เรื่องจากปก

วางแผนเกษียณปีนี้...มีเงินในบัญชีแล้วหรือยัง!!

โดย : ผู้จัดการ

3

คุยกับประธานกรรมการ

โดย : ภิญโญ เรือนเพชร

4

รายงานผลการดำเนินงาน

โดย : โชติกา บุญรังศรี

6

เส้นทางคนสหกรณ์

บ้าน คือหนึ่งในปัจจัยสี่

โดย : สุรัตน์ บุญคง

8

รอบรู้เรื่องสหกรณ์

การบริหารการเงิน แนวอุดมการณ์สหกรณ์

โดย : สมศักดิ์ โกศัยสุข

10

บทความเคลื่อนไหว

ประเด็นและข้อคิดเพื่อการสร้างความเข้มแข็ง

แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ (3)

โดย : ประชาสัมพันธ์

12

ภาพปกสวเคราะห์

โดย : เบญจวรรณ ล้อเส็ง

14

ประมวลภาพกิจกรรม

โดย : ประชาสัมพันธ์

15

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : สมศักดิ์ โกศัยสุข สาวิทย์ แก้วหวาน ภิญโญ เรือนเพชร

บรรณาธิการ : ฐากร เพชรมาตย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : โชติกา บุญรังศรี

กองบรรณาธิการ : สราวุธ เสวดทัด สุภวัฒน์ รัตนคชา

ศุภชัย ไบบาง ว่าที่ ร.ต.เจษฎาภรณ์ หมั่นคิด สมชาย นาคแสนพญา

ออกแบบรูปเล่ม : เบญจวรรณ ล้อเส็ง

ฐากร เพชรมาตย์

กักกาย

บทบรรณาธิการ

สวัสดิ์ครับพี่น้องสมาชิกสหกรณ์ของคณากรรณไฟ ช่วงเดือนที่ผ่านมามีหลายๆเรื่องราวที่น่าสนใจและบางเรื่องถือเป็นประวัติศาสตร์เลยทีเดียวว่า

ได้ จะไม่พูดถึงเลยก็ไม่ได้ คือการช่วยเหลือเด็ก 13 คนที่ติดอยู่ในถ้ำเป็นเวลานานถึง 18 วัน สุดท้ายด้วยความพยายามของทุกฝ่ายและของทุกคนในประเทศและต่างชาติ ก็สามารถนำเด็กออกมาจากถ้ำได้อย่างปลอดภัยทุกคน กับเหตุการณ์ดังกล่าวก็ถือว่าเป็นที่สนใจในต่างประเทศด้วย หลายๆประเทศทำข่าวติดต่อกันหลายวัน เพราะมองว่าเป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในโลก แต่ภารกิจครั้งนี้ก็ได้มีการสูญเสียเกิดขึ้นคือ “จำแชน” นายสมาน กุนัน อดีตหน่วยซีล ที่เสียชีวิตขณะเข้าช่วยเหลือเด็กๆ สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นถือว่าเป็น “จำแชน” เป็นผู้กล้าและเป็นผู้เสียสละอย่างมากในการทำภารกิจครั้งนี้ พวกเราก็ขอยกย่องและสดุดีวีรกรรมที่จำแชนได้ทำไว้ และเชื่อว่าเรื่องราวดังกล่าว จะยังคงจารึกไว้ในใจของคนไทยตราบนานเท่านาน พูดถึงเรื่องเบาๆบ้างในเดือนที่ผ่านมาเป็นที่มาสนใจของคนทั่วโลก เช่นเดียวกัน ก็คือบอลโลกที่ครั้งนี้ทีมเต็งๆ ไม่ว่าจะเป็น บราซิล อาเจนติน่า เยอรมัน สเปน ล้วนตกรอบไปหมด สุดท้ายก็เป็นทีม ฝรั่งเศส ที่ได้แชมป์บอลโลกปี 2018 ไปครอง ก็ขอแสดงความดีใจกับแฟนบอล ฝรั่งเศสด้วยนะครับ

กลับเข้ามาพูดเรื่องสหกรณ์กันต่อ เดือนที่ผ่านมาทางสหกรณ์ก็ได้มีการจัดสัมมนาในเรื่องการวิเคราะห์งบการเงิน การอ่านงบต่างๆ และการจัดทำงบประมาณ โดยได้เชิญวิทยากรจากบริษัทสอบบัญชีของเรา และ อ.สมศักดิ์ โกศัยสุข ประธานที่ปรึกษา สอ.สร.รพท. มาให้ความรู้ในการสัมมนาครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมมีทั้งกรรมการสหกรณ์และกรรมการสหภาพ ซึ่งแต่ละครั้งที่สหกรณ์มีการอบรมสัมมนาก็จะมีการเก็บชั่วโมงการอบรมไว้ด้วย ไว้ชี้วัดและกลั่นกรองคนที่จะเข้ามาบริหารสหกรณ์ในชุดต่อไป เพื่อให้ได้คนที่มีความรู้และเข้าใจในการบริหารงานสหกรณ์ให้มากที่สุด และแผนการสัมมนาทางสหกรณ์ก็จะมีการจัดในส่วนสาขาด้วยเพื่อให้ครอบคลุม สมาชิกท่านใดสนใจที่จะเข้าร่วมสัมมนา ก็สามารถแจ้งไปทางผู้แทนสมาชิกแต่ละสาขาได้นะครับ

สุดท้ายนี้ โครงการซื้อรถมอเตอร์ไซค์ยังคงเปิดให้ถึงวันที่ 28 ธันวาคม 2561 สมาชิกท่านใดสนใจก็สามารถยื่นสัญญากันได้ นะครับ สมาชิกหลายๆท่านที่ได้ยื่นสัญญาในรอบแรกๆ ก็ได้รับรถไปกันแล้ว ยิ่งงักก็ขอให้ขยับขยับปลอดภัยนะครับ ส่วนท่านใดที่มีเงินเหลือ ก็มาเปิดบัญชีเงินฝากกับสหกรณ์กันได้ ช่วงนี้ถ้าเปิดบัญชีเงินฝากตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป สหกรณ์มีเสื้อแจ็กเก็ตมอบให้ฟรี 1 ตัว ด้วยนะครับ หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามมาที่สหกรณ์กันได้ นะครับ

แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดิ์ครับ

ฐากร เพชรมาตย์

บรรณาธิการ

วางแผนเกษียณปีนี้... มีเงินในบัญชีแล้วหรือยัง!!!

ในช่วงบั้นปลายของชีวิตทุกคนล้วนต้องการความสุข ความสบาย หลังจากที่ทำงานหนักมาตลอดจนเกษียณ แต่ทราบไม่คะว่า จะมีสักกี่คนที่ “เกษียณ” ออกไปแล้ว มีความสุข ไร้กังวล?? เพราะส่วนใหญ่ แทบจะไม่มีใครวางแผนเพื่อรองรับชีวิตตัวเองตอนเกษียณในอนาคตไว้แต่เนิ่นๆ ด้วยสาเหตุและปัจจัยหลายๆอย่าง เพราะฉะนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้อำนาจตกแก่ชรา ควรเริ่มต้นกันนะคะ **“...วางแผนให้กับชีวิตวางแผนด้วยวิธี คิด ออมเงินไว้แต่เนิ่นๆ...”**

สำหรับ สอ.สร.รพท. จากจำนวนตัวเลขของสมาชิกที่เกษียณอายุจากพนักงานการรถไฟฯ และยังเป็นสมาชิกอยู่กับสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด มีอยู่จำนวน 778 ราย หลายรายยังเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯตั้งแต่ยุคก่อตั้งก็ยังมี และทุกคนยังออมเงินในรูปแบบของ **“ทุนเรือนหุ้น”** และบางคนยังฝากเงินเป็นประจำ และอีกหลายคนยังหมุนเวียนกู้เงินกับสหกรณ์ฯ ตามสิทธิที่มีอยู่อย่างสบายๆและสมาชิกหลายคนก็ยังใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างปกติสุข สุขภาพแข็งแรง และมีบางคนเมื่อสุขภาพแย่ลง มีความจำเป็นต้องการใช้เงินมากๆ จึงมาลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ เพื่อนำเงินทุนเรือนหุ้นไปรักษาพยาบาล ค่ารักษาพยาบาลกันต่อไป และที่น่ายกย่องชมเชยมากที่สุดคือ กลุ่มเกษียณฯ ที่เคยเป็นสมาชิกสหภาพฯและสมาชิกสหกรณ์ฯได้รวมตัวกันตั้งเป็น **“ชมรมอดีตผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการช่างกลการรถไฟฯ”** กลุ่มบุคคลเหล่านี้ใช้ชีวิตหลังเกษียณอย่างมีความสุข ได้มีการพบปะประชุมพูดคุยกันทุกเดือน หลายคนยังเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีเงินออม มีเงินค่าหุ้น ยามเงินไม่พอจ่ายก็มากู้เงินฉุกเฉินสหกรณ์ฯไปใช้จ่าย ถึงวันเกิดก็มารับสวัสดิการวันเกิดกับสหกรณ์ฯ ได้ปีละ 1,000 บาท หากเจ็บป่วยนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลอย่างน้อย 3 วัน ก็ยังสามารถขอรับ

สวัสดิการค่ารักษาพยาบาลได้ครั้งละ 1,000 บาท (ปีละ 1 ครั้ง) นี่เป็นตัวอย่างของกลุ่มเกษียณอายุที่ยังเป็นสมาชิกกับสหกรณ์ฯและใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างมีความสุขเพราะยังมีเงินออมอยู่กับสหกรณ์ฯ เพราะฉะนั้น สิ่งที่สำคัญที่จะเรียนสมาชิกที่จะเกษียณในเดือนกันยายน 2561 ที่จะถึงนี้ ผ่านวารสารอุดมการณ์ก็คือ ขอเชิญชวนให้ทุกท่านเป็นสมาชิกกับสหกรณ์ออมทรัพย์ สอ.สร.รพท. ต่อไป (ถือเป็นการวางแผนให้กับตัวเองอย่างดีที่สุด กรณีที่ไม่มีเงินเก็บมาก่อน) เพื่อความมั่นคงในอนาคตและในชีวิตประจำวันที่เราปรารถนาและมีความสุข ซึ่งเราจะพบว่าในยุคหลังๆหน่วยงานและองค์กรต่างๆมักจะให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่จะเกษียณอายุจากงานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระตุ้นการเตรียมตัวเตรียมใจ และเตรียมการวางแผนชีวิตหลังเกษียณให้ลงตัวมากที่สุด ไม่ว่าจะอยู่อย่างไรให้ปราศจากหนี้สิน? จะอยู่อย่างไรให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง? จะอยู่อย่างไรให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมมากที่สุด

ที่สำคัญ... จะอยู่ให้มีความสุขได้จะต้องไม่ลาออกจากสหกรณ์นะคะ... เพราะในยามเดือดร้อนสหกรณ์ฯ ช่วยท่านได้ วารสารฉบับนี้จึงมีแนวคิดการออม การเตรียมตัวอย่างไรก่อนเกษียณมาฝากทุกท่านกันคะ (อ่านต่อหน้า 5)

ภิญโญ เรือนเพ็ชร
ประธานกรรมการ

“

การกู้เงิน เงินนั้นต้อง
ให้เกิดประโยชน์มิใช่กู้
สำหรับไปเล่น ไปทำอะไรที่
ไม่เกิดประโยชน์ ถ้ากู้เงิน
แล้วทำให้มีรายได้ก็
เท่ากับใช้หนี้ได้ ไม่ต้องติด
หนี้ ไม่ต้องเดือดร้อน
ไม่ต้องเสียเกียรติ

”

พระราชดำรัสในหลวง รัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาส
วันเฉลิมชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2540

สวัสดิ์ท่านสมาชิก สอ.สร.รพท. ที่เคารพทุก
ท่าน พบกันเป็นประจำทุกเดือนในคอลัมน์
คุยกับประธานกรรมการ สำหรับเรื่องสืบเนื่องจาก
การที่รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้
ดำเนินการ ร่าง พ.ร.บ.คณะกรรมการส่งเสริมและ
กำกับกิจการสหกรณ์การเงินขนาดใหญ่ พ.ศ. . . .
ซึ่งเป็นแนวทางในการแยกสหกรณ์ออมทรัพย์และ
สหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ ที่มีสินทรัพย์
ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป ออกจาก พ.ร.บ. พศ.
2542 และร่าง พ.ร.บ. สหกรณ์ (ฉบับใหม่) พ.ศ. .
โดยการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542
ที่ขบวนการไม่เห็นด้วยและคัดค้านการออก
พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับนี้นั้น ถือเป็นเรื่องร้อนและมี
ผลกระทบต่อขบวนการมาก ซึ่งเราในฐานะ
เป็นหนึ่งในขบวนการสหกรณ์ ต้องติดตาม
อย่างต่อเนื่องว่า พ.ร.บ. ทั้ง 2 ฉบับนี้ เมื่อคลอด
ออกมาแล้วจะมีหน้าตาอย่างไร มีผลกระทบ
กับสมาชิกของสหกรณ์และขบวนการสหกรณ์
อย่างไร

นอกจากนี้ยังมีเรื่องร้อนๆที่กำลังเป็น
ประเด็นปัญหาอยู่อีกเรื่องหนึ่ง คือเรื่อง แจ่งพัก
หนี้โครงการ ชพค. ทั้งหมด ซึ่งหลายฝ่ายก็ได้ออก
มาวิพากษ์วิจารณ์กันมาก ในส่วนของสหกรณ์
ออมทรัพย์มีความเกี่ยวข้องกับหนี้ของครุอยู่ด้วย
เพราะหนี้ของครุทั้ง 100% แบ่งเป็นหนี้สหกรณ์
ออมทรัพย์ครุ ปริมาณ 50% หนี้ธนาคารออมสิน
หนี้ธนาวิภู ธนาคารกรุงไทย 30% อีก 20% เป็นหนี้
บัตรเครดิต หนี้นอกระบบ และที่ผ่านมาธนาคาร
ออมสิน ได้เข้ามาปรับโครงสร้างหนี้ครุแต่ไม่ได้รวม
หนี้ของสหกรณ์เข้ามาด้วย การแก้ปัญหานี้ครุจึง

ไม่เป็นแบบองค์รวม แนวทางแก้ไขและมองปัญหา จึงต้องมองอย่างมีสติ รู้จักแยกแยะศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง อย่างตรงไปตรงมา ไม่เหมารวมแบบ ยกชั่ง และที่สำคัญต้องแก้ปัญหา ไม่รู้จักจบสิ้น สำหรับเรื่องหนี้ของครู เป็นบทเรียนบทหนึ่ง ที่สมาชิกของ สอ.สร.รพท. ต้องวางแผนการดำเนินชีวิต ให้ดี ควบคุมค่าใช้จ่ายการออมในปัจจุบัน เพื่อในอนาคตที่มั่นคงกับตัวสมาชิกเองและครอบครัวของ สมาชิก ต้องยึดมั่นในอุดมการณ์สหกรณ์คือ การช่วยเหลือตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นไปตามหลักของสหกรณ์ทั้ง 7 ประการ นำไปสู่การมีชีวิตที่ดี กินดี อยู่ดี มีความเท่าเทียมเป็นธรรม และเกิด

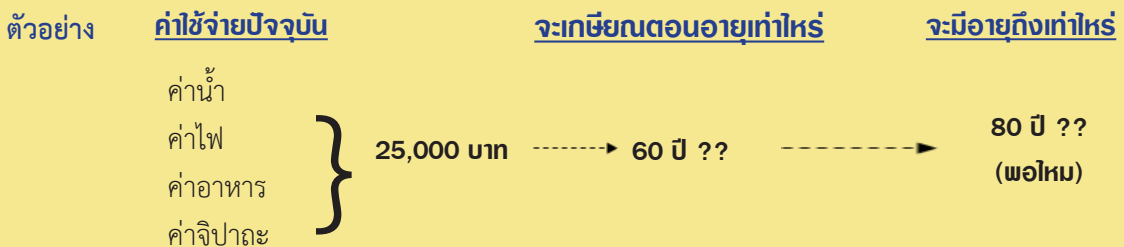
ความสงบสุขในสังคมโดยแท้จริง หาก สอ.สร.รพท. ของเราเข้มแข็งก็พร้อมที่สนับสนุนเศรษฐกิจของสมาชิก นำเอาหลักการเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ด้วยพระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2540

“ การกู้เงิน เงินนั้นต้องให้เกิดประโยชน์ มิใช่กู้สำหรับไปเล่น ไปทำอะไรที่ไม่เกิดประโยชน์ ถ้ากู้เงินแล้วทำให้มีรายได้ก็เท่ากับใช้หนี้ได้ ไม่ต้องติดหนี้ ไม่ต้องเดือดร้อน ไม่ต้องเสียเกียรติ”

พบกันใหม่ฉบับหน้าครับ

(ต่อจากหน้า 3)

การคำนวณเงินออมตอนเกษียณว่าควรมีเท่าไร ณ วันที่ต้องเกษียณ

วิธีคำนวณ

$$70\% \text{ ของค่าใช้จ่ายปัจจุบัน} \times 12 \text{ เดือน} \times \text{จำนวนปีที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ} = \text{จำนวนเงินที่ต้องมี}$$

$$25,000 \times 70\% = 17,500 \times 12 \text{ เดือน} \times 80 - 60 = 20 \text{ ปี} = 4,200,000 \text{ บาท}$$

จากการคำนวณ แปลว่า ถ้าเราจะมีชีวิตอยู่ถึง 80 ปี นับจากปีเกษียณ เราจะต้องมีเงินเก็บไว้ใช้จ่ายในบัญชีเงินฝาก (ฝากไว้กับสหกรณ์นะจ๊ะ) 4,200,000 บาท แล้วทำน่ะ? บวกลบคุณหาร จากสรรพเงินที่ได้รับหลังเกษียณนับแล้วถึง 4,200,000 บาท ไหมคะ ?? ถ้ายัง ?? เราจะใช้วิธีการดำเนินชีวิตในแต่ละวันไปได้อย่างไร... จงคิดให้มากๆ นะคะ เลิกเหล้า เลิกบุหรี เลิกฟุ่มเฟือย เลิกไปร้านอาหารบ่อยๆ ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย... และพอเพียง โดยไม่ต้องไปเปรียบเทียบกับคน

อื่นที่เหลือกินเหลือใช้ เพราะ “สถานะของคนเราไม่เท่าเทียมกัน” ความสุขของทุกคน ทุกวันอยู่ที่ใจของเราเองคะ และที่สำคัญอย่าลืมวางแผนเรื่องสุขภาพให้ตัวเองด้วยนะคะ...

ในปีนี้ กันยายน 2561 รายชื่อสมาชิกสหกรณ์ที่ต้องครบอายุและเกษียณออกไปมีรายชื่ออยู่ในมีอสหกรณ์ออมทรัพย์ สอ.สร.รพท. แล้ว 96 ราย คาดว่ารายชื่อจะครบถ้วนในเร็วๆ นี้ 100 กว่ารายนิดๆ ค่ะ (ปีที่แล้ว 106 ราย).

โชติกา บุญรังศรี

สวัสดิ์ค่ะ. . . ท่านผู้แทนสมาชิกและสมาชิก สอ.สร.รพท. ทุกท่าน รายงานผลการดำเนินงานฉบับนี้ ขอรายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในรอบ 6 เดือนแรก ของปี 2561 (มกราคม – มิถุนายน 2561) ตามผลการตรวจสอบทางบัญชี และผลการดำเนินงานของ บริษัท มนตรีสอบบัญชี และกฎหมาย จำกัด **สรุปสาระสำคัญ** ดังนี้

1. อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) ที่สำคัญ

1.1 ฐานะทางการเงินของสหกรณ์

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต้งสินต่อทุน (Debt to equity ratio) เท่ากับ 0.26 เท่า ลดลงจาก ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560 ซึ่งเท่ากับ 0.29 เท่า แสดงว่าโครงสร้างเงินทุน (Capital Structure) ของสหกรณ์มีหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ แสดงถึงความมั่นคงของสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์บริหารเงินทุนโดยส่วนใหญ่ใช้จากทุนของสหกรณ์เอง

1.2 ความสามารถในการทำกำไรหรือประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2561 เท่ากับร้อยละ 2.86 เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 2.84 แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เพื่อให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2561 เท่ากับร้อยละ 3.61 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 3.63 แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารทุนเพื่อให้เกิดกำไรลดลงจากปีที่แล้ว

- อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สำหรับงวด 6 เดือนแรก ของปี 2561 เท่ากับร้อยละ 6.17 เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 5.86 แสดงว่าสหกรณ์บริหารงานโดยมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว

- อัตราผลกำไรต่อหุ้น สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2561 เท่ากับ 0.43 บาท ซึ่งเท่ากับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560 แสดงว่าประสิทธิภาพในการบริหารทุนเพื่อก่อให้เกิดกำไรเท่ากับปีที่แล้ว

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการทำกำไรหรือประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ใกล้เคียงกับปีที่แล้ว

2. ความเสี่ยงของสหกรณ์

2.1 Credit Risk (ความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระหนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนด)

สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ร้อยละ 87.52 เงินรับฝากสหกรณ์อื่นร้อยละ 1.21 รวมร้อยละ 88.73 ของทุนดำเนินการ ในสภาวะการณ์ที่ลูกหนี้มีหนี้สินมากขึ้น หนี้สินครัวเรือนสูงขึ้น ลูกหนี้อาจมีปัญหาในการชำระหนี้คืนให้สหกรณ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่อง ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ได้

2.2 Liquidity Risk (ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง)

สหกรณ์มีเงินรับฝากร้อยละ 19.84 ของทุนดำเนินการ หากผู้ฝากถอนเงิน เนื่องจากย้ายไปลงทุนหาผลตอบแทนที่สูงกว่า หรือเกิดการตื่นตระหนก หรือขาดความเชื่อมั่นต่อสหกรณ์ อาจทำให้สหกรณ์ขาดเงินทุนที่จำเป็นมาบริหารให้เกิดรายได้ดอกเบี้ยขึ้นและอาจทำให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่องได้

2.3 Strategic Risk (ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์)

ความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ เงินทุนเคลื่อนย้ายจากต่างประเทศ และปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆ ส่งผลกระทบต่อการแข่งขัน สภาพคล่อง และอัตราดอกเบี้ย ทำให้สหกรณ์ต้องวางกลยุทธ์การบริหารเงินทุนและอัตราดอกเบี้ยอย่างเหมาะสมทั้งจำนวนและจังหวะเวลา หากตลาดเคลื่อนจะมีความเสี่ยงเกิดขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

ในการป้องกันและแก้ปัญหาหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk Management) สหกรณ์จะต้องบริหารงานอย่างระมัดระวังและรอบคอบ เกษะติดสถานการณ์การเคลื่อนไหวของสถานะเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ สภาพคล่อง อัตราดอกเบี้ย นโยบายและมาตรการของทางการ ทั้งปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยจากต่างประเทศ ตลอดเวลาและต่อเนื่อง รวมทั้งภาวะการณ์แข่งขันในตลาดการเงินด้วย ซึ่งสหกรณ์ได้ดำเนินการอยู่แล้ว.

ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ สอ.ส.ร.พท.

หน่วย : พันบาท

รายการ	30 มิถุนายน 2561		30 มิถุนายน 2560		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	1,699,970.89	67.23	1,585,555.13	66.08	114,415.76	7.22
ทุนสำรอง	228,451.91	9.04	208,229.61	8.68	20,222.30	9.71
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ	8,798.17	0.35	5,606.25	0.23	3,191.92	56.94
กำไรสุทธิประจำงวด	72,254.03	2.86	67,142.87	2.80	5,111.16	7.61
รวมทุนของสหกรณ์	2,009,474.99	79.47	1,866,533.85	77.79	142,941.14	7.66
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	2,528,478.29	100.00	2,399,360.29	100.00	129,118.00	5.38

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบ

สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2561

หน่วย : พันบาท

รายการ	30 มิถุนายน 2561		30 มิถุนายน 2560		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ยืม	72,594.79	86.71	68,657.15	87.31	3,937.64	5.74
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	278.43	0.33	1,018.21	1.29	(739.78)	(72.65)
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	10,737.12	12.83	8,845.03	11.25	1,892.09	21.39
รายได้อื่น	112.34	0.13	117.11	0.15	(4.77)	(4.07)
รวมรายได้	83,722.68	100.00	78,637.50	100.00	5,085.18	6.47
ค่าใช้จ่าย						
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	6,717.39	8.02	7,315.55	9.30	(598.16)	(8.18)
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	2,818.68	3.37	2,632.94	3.35	185.74	7.05
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	216.66	0.26	220.17	0.28	(3.51)	(1.59)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	1,715.92	2.05	1,325.97	1.69	389.95	29.41
รวมค่าใช้จ่าย	11,468.65	13.70	11,494.63	14.62	(25.98)	(0.23)
กำไรสุทธิ	72,254.03	86.30	67,142.87	85.38	5,111.16	7.61

บ้าน... คือหนึ่งในปัจจัยสี่

ในที่สุด...วารสารอุดมการณ์สหกรณ์ ก็ออกมาสู่สายตาของมวลสมาชิกในรูปแบบเล่มสีส้มสวยงามแบบเดิมอีกครั้ง... หลังจากปรับเปลี่ยนไปออกควบคู่กับวารสารสองทางของสหภาพฯ (สร.รฟท.) อยู่ระยะหนึ่ง...ด้วยเหตุผลกลใดจะไม่ขอวิพากษ์วิจารณ์นะครับท่าน...รับปากทั้งบรรณาธิการ (คุณฐาณู เพชรมาตย์) และคุณเบญจวรรณ ล้อเส็ง ผู้ออกแบบรูปเล่ม...ไว้ว่าจะช่วยเขียนข่าวเล่าความเคลื่อนไหวในมวลหมู่สมาชิกสหกรณ์ฯ ของสาขาอุดรดิตถ์มาให้พิจารณานำลงในคอลัมน์”เส้นทางคนสหกรณ์ “ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ของสมาชิกในปัจจุบันและสมาชิกที่เกษียณอายุงานจากการรถไฟฯไปแล้ว ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจและอาจเป็นข้อคิดดีๆให้พวกเราได้รับทราบและนำไปเป็นแนวปฏิบัติกันต่อไป...ในฉบับนี้ก็จะขอเล่าเรื่องเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์ของสมาชิกเรื่องโครงการสินเชื่อด้านอสังหาริมทรัพย์

ตามจริงเรื่องนี้...ตั้งใจจะเขียนส่งมาให้พิจารณาแต่นานแล้ว...แต่ก็มีข้อจำกัดเรื่องวันเวลาของตนเอง...(เป็นคนเรื่องมาก...ฮา...) จึงล้วงเลยมากกว่าสองปี...แต่คิดว่ายังคงไม่สายจนเกินไปที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในโอกาสนี้ นะครับ...เพราะเรื่องบ้านนี้นับเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งอยู่ในปัจจัยสี่ของมนุษย์เราคือ...ที่อยู่อาศัย...อาหาร...เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค...

นายประพงค์ แต่งอ่อน
เลขานุการผู้แทนสมาชิก สาขาอุดรดิตถ์

ในส่วน
ของสมาชิก
สหกรณ์ฯสาขา
อุดรดิตถ์นั้นก็
มีมาใช้บริการ
กัน อยู่ พ อ
สมควร...ทั้งซื้อ
บ้าน.. ซื้อบ้าน
พร้อมที่ดินหรือ
ซื้อที่ดินไว้ปลูก
บ้าน เป็นต้น แต่ในวันนี้จะเล่าถึงเรื่องการ
ปลูกบ้านโดยเงินของสหกรณ์ฯของคุณ
ประพงค์ แต่งสุวรรณ สมาชิกเลขทะเบียน
04012 ซึ่งก็มีใช้คนอื่นไกล เป็นเลขานุการ
กลุ่มผู้แทนสมาชิกฯ สาขาอุดรดิตถ์ของเรา
นี่เอง...อายุอานามก็อยู่ในเกณฑ์ห้าสิบต้น
ต้น มีงานประจำในการรถไฟฯ ตำแหน่ง

พนักงานบริหารงานทั่วไป (พบป.7 อด.) สังกัดแขวงบำรุงทาง อุดรดิตต์ ฝ่ายการช่างโยธาที่ใช้บริการโครงการสินเชื่อด้าน อสังหาริมทรัพย์คือนำเงินสหกรณ์ฯ มาปลูกบ้านพักอาศัย โดยที่คุณประพงค์ฯ มีที่ดินเป็นของตนเองอยู่แล้ว

เมื่อมีโอกาสได้พูดคุยกันเลยสอบถามว่ามีแนวคิดและ แรงบันดาลใจอย่างไรจึงมาใช้สิทธิ์ในโครงการนี้...? เจ้าตัวนี้ งึกทบทวนอยู่ไม่กี่อึดใจ...พร้อมเผยความในใจให้ทราบด้วย สีหน้ายิ้มแย้มกับผมว่า...”ทราบว่าคุณสหกรณ์ฯของเรามีโครงการ นี้อยู่แล้วแต่รอจังหวะวันและเวลาที่เหมาะสมอยู่...อีกประการ หนึ่งก็ได้ปรึกษาหารือกับคู่ชีวิตแล้วก็บอกว่า...ในเมื่อเรามีที่ดิน ของเราอยู่แล้ว...เราจะเดินร่นไปซื้อบ้านจัดสรรของนายทุน ทำไม...เลยตัดสินใจตามที่ภรรยาบอกออกความคิดเห็นนั้นแหละ... ต่อมาจึงศึกษาในรายละเอียดเรื่องระเบียบหลักเกณฑ์ที่ เกี่ยวข้องซึ่งไม่มีอะไรที่ยุ่งยากเลย...เพียงมีราคาหลักทรัพย์ (ที่ดินที่จะปลูกบ้าน) สิบบเปอร์เซ็นต์ของวงเงินกู้ที่จะนำมาปลูก สร้างบ้าน หาแบบแปลนที่ถูกอกถูกใจทำเรื่องตามแบบฟอร์มที่ สหกรณ์ฯ กำหนดส่งมาให้คณะกรรมการพิจารณาใช้เวลาไม่ มาก...ในเรื่องของการระบวนการตรวจสอบหลักทรัพย์... เมื่อสห กรณ์ฯอนุมัติตามที่เสนอไปก็ลงมือในการก่อสร้าง...โดยสห กรณ์ฯจ่ายเงินให้มาดำเนินการปลูกสร้างเป็นงวดๆ รวมสาม งวดก็สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี...” แอบกระซิบถามว่าบ้านสวย... สวยอย่างนี้ปลูกแพงไหม..? คุณประพงค์ฯ ตอบแบบเงิน... เงินว่า “เลขเจ็ดหลักครับ” ดีใจด้วยจริง...จริง

ถามอีกว่ามีอุปสรรคหรือปัญหาอะไรบ้างไหม...? คุณประพงค์ฯ ยิ้มๆ (อีกละ) และบอกว่า... “ไม่มีปัญหาและ อุปสรรคแต่อย่างไร...มีแต่ว่าช่างที่มาก่อสร้างบ้านทำงานกัน รวดเร็วกว่าแผนที่วางไว้ซะอีก...แต่ทางสหกรณ์ฯก็จ่ายเงินมา ให้ดำเนินการอย่างไม่ติดขัดอะไร...”

ช่วงท้ายในการพูดคุยกันถามคุณประพงค์ฯ ว่า...เมื่อมี บ้านอยู่...มีข้าวกิน...มีเครื่องนุ่งห่มและเจ็บป่วยก็มีสวัสดิการ

นายสุรัตน์ บุญคง ประธานกลุ่มผู้แทนสมาชิก สาขาอุดรดิตต์ ถ่ายรูปร่วมกับนายสมศักดิ์ โกศัยสุข ที่ปรึกษา สอ.สร.รฟท. เมื่อครั้งเดินทางเลือกตั้งผู้แทน สมาชิก สาขาอุดรดิตต์

จากการรถไฟฯ เรื่องค่ารักษาพยาบาล แล้ว...ยังมีความต้องการอะไรเพิ่มเติมอีก หรือไม่..? คุณประพงค์ฯ ตอบอย่างมั่นใจ และไม่ลังเลว่า... “พอแล้ว...ขอมีชีวิตอยู่กับ ครอบครัวและญาติมิตรอย่างพอเพียงอย่าง นี้...ก็มีความสุขแล้ว...” อ้อ! และตอบย้ำ ว่า”ขอเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯตลอดไป...”

...สุดท้ายนี้...อยากจะบอกพวกเรา ทุกคนในที่นี้ว่า...พวกเราทุกคนสามารถ เป็นนักเขียนกันได้...เพราะมีปัจจัยสำคัญใน การเขียนเล่าเรื่องต่างๆคือ...แค่มี ประสบการณ์... พบเหตุการณ์และที่สำคัญ คือต้องมีจินตนาการก็พอแล้ว... ส่วนข้อมูล ที่จะนำมาเขียนนั้นหรือ...ครูบาอาจารย์ บอกว่า...มันอยู่รอบๆ ตัวคุณนั่นเอง... สวัสดี...!!

การบริหารการเงิน แนวอุดมการณ์สหกรณ์

... ถ้าทุกคนเข้าใจการบริหารการเงินเป็นวิถีชีวิต ย่อมยกระดับพัฒนาไปบริหารการเงินขององค์กรอื่นได้ ไม่ว่าจะ เป็นสหกรณ์ บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือบริหาร ประเทศได้ หากบริหารตนเองรอดแล้วชีวิตเป็นหน่วย ย่อมสุดของสวัสดิภาพไม่ได้จะไปบริหารองค์กรอื่นๆที่สลับ ซับซ้อนกว่าได้อะไร...

สมศักดิ์ โกศัยสุข
ที่ปรึกษา สอ.สร.รพท.

ปัจจุบันสังคมไทยภายใต้ระบบทุนนิยม สามานย์ต่อเนื่องมานับสิบๆปี ปรากฏชัดรอย กระจุกจนกระจาย หนี้ประเทศก็เพิ่มขึ้น หนี้ครัว เรือนก็เพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศ ที่เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มทุนมากเกินไป ในอีก ด้านหนึ่งระบบทุนก็โฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชน บริโภคใช้จ่ายเกินตัวแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอ เพียงจึงกลายเป็นเพียง “วาทกรรมของผู้บริหาร ประเทศ” ผนวกกับความล้มเหลวของระบบการ ศึกษาไทยและขาดผู้นำที่ใช้แนวทางปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงทำให้ผู้คนมี พฤติกรรมฟุ่มเฟือย เสพสุขชั่วคราว นิยมวัตถุ เหนือจิตใจ จึงไม่สนใจเรียนรู้ การบริหารการเงิน ของตนเองและของครอบครัว เพราะถ้าทุกคน เข้าใจการบริหารการเงินเป็นวิถีชีวิต ย่อมยก ระดับพัฒนาไปบริหารการเงินขององค์กรอื่น

ได้ ไม่ว่าจะ เป็นสหกรณ์ บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือ บริหารประเทศได้หากบริหารตนเองครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยย่อยสุดของสังคมไม่ได้จะไป บริหารองค์กรอื่นๆที่สลับซับซ้อนกว่าได้ อย่างไร และหากบริหารการเงินของตนเองได้ แม้ไม่ได้ไปบริหารองค์กรอื่นๆ ก็จะเป็น ประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมคือเป็นการเสริม สร้างความมั่นคงให้สังคมเข้มแข็งอย่างแท้จริง ที่เป็นความเข้มแข็งที่เริ่มจากฐานราก จะเป็น ประโยชน์ สูงสุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองสังคมให้ก้าวสู่สังคมประชาธิปไตยยิ่งขึ้น

โดยปกติในชีวิตประจำวันของคนเรา จะมี เงินหมุนเวียนเข้าออกจากกระเป๋าอยู่ตลอดเวลา จึง จำเป็นที่ต้องเรียนรู้ฝึกฝนตนเองตามธรรมชาติ

เพื่อความอยู่รอดในสังคม เรื่องการบริหารการเงินของตนเองที่สำคัญคือ

- 1.) เงินที่เป็นรายได้กับเงินที่รายจ่ายต้องสมดุลกัน
- 2.) ต้องควบคุมเงินที่เป็นรายจ่ายให้น้อยกว่าเงินที่เป็นรายได้ (เพื่อให้มีการเก็บออมเงิน) เป้าหมายที่สำคัญคือทำให้เงินไม่ขาดมือภาษาทางการบริหารการเงิน เรียกว่า “มีสภาพคล่อง”

และคนนั้นจะไม่มี ความเดือดร้อน แล้วยังสามารถเอื้อเพื่อสังคมเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นในสังคมได้ตลอดเวลาด้วย ฉะนั้น **“สภาพคล่อง”** จึงสำคัญที่สุดของการเงินของแต่ละคน และของครอบครัว เพราะถ้าเงินขาดมือต้องไปกู้ยืมต้องเสียดอกเบี้ย ยิ่งจ่ายมากยิ่งกู้มากจนหนี้ท่วมหัว ดังจะเห็นคนจำนวนไม่น้อยมีรายได้ประจำ เงินเดือนสูงมีสวัสดิการดีแต่มีหนี้ท่วมหัว เช่น จากข้าราชการบางกลุ่มบางคน

เครื่องมือที่สำคัญ ที่ทำให้การบริหารการเงินในระบบ แก้ปัญหาสภาพคล่อง คือ **การรู้จักทำงบประมาณ (Budgeting)** คือ การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรามีรายได้จากอะไร เท่าใด และจะใช้จ่ายอะไรเท่าใด อะไรสำคัญที่ต้องจ่าย อะไรไม่สำคัญ โดยเฉพาะผู้มีรายได้ประจำซึ่งสามารถรับรู้รายรับที่แท้จริงได้ง่าย จึงจัดทำงบประมาณได้ ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย คือ งบประมาณรายจ่ายต้องไม่เกินงบประมาณรายได้ และควรฝึกหัดเก็บออมไว้ประมาณ 10% นับตั้งแต่เข้าทำงานเดือนแรก

การบริหารการเงินอย่างเป็นระบบมีระเบียบ หรือเรียกว่า **“มีวินัยทางการเงิน”** การวางระเบียบให้กับตนเองในทุกมิติคือว่า **นี่คือ นักประชาธิปไตยตัวจริง มีสิทธิ เสรีภาพ** ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ครบครัน ไม่ต้องให้ใครมาบังคับ

- 1.) ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำเดือน

2.) ถ้าทำงานส่วนรวมในสหภาพแรงงานหรือในสหกรณ์ หรือมูลนิธิ ฯลฯ ต้องนำเงินแยกจากกันโดยไม่นำไปใส่กระเป๋าร่วมกันเป็นอันขาด ตัดแยกออกจากกันและขององค์กรต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

3.) จัดทำบัญชีทรัพย์สิน - หนี้สิน (งบดุล) ให้ละเอียดเพื่อหาทางลดหนี้สินให้หมดเร็วที่สุด(อย่าหวังหนี้) เพราะการเป็นหนี้คือการแบก **“ทุกข์”** เอาไว้

หากทุกคนมีวินัยทางการเงิน รู้จักบริหารเงิน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดเก็บออม เมื่อเวลาผ่านไป 10 - 20 ปี ชีวิตเราจะมั่นคง ยิ่งขึ้น และสามารถเข้าร่วมต่อสู้ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคมโดยรวมให้ดีขึ้น สังคมส่วนรวมก็จะเข้มแข็ง เมื่อคนมีคุณภาพมารวมตัวกันต่อสู้ทั้งทางเศรษฐกิจการเมือง จะเป็นพลังอันมหาศาลที่ต้องสู้ให้หลุดพ้นจากการกดขี่ขูดรีดของระบบทุนนิยมไปได้ในที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า **“เปลี่ยนแปลงตนเองให้แข็งแกร่งเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมในที่สุด”**

สมศักดิ์ โกศัยสุข
ประธานที่ปรึกษา สอ.สร.รพท.

ประเด็นและข้อคิดเพื่อการสร้าง

ความเข้มแข็งแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ (2)

เกริ่นกันก่อน

นอกเหนือจากปัจจัยภายในซึ่งประกอบไปด้วยคน (กล่าวถึงในตอนที่1) กับเงินวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือและระบบการจัดการ (กล่าวถึงในตอนที่2) แล้วยังมีประเด็นอื่นๆที่ขบวนการสหกรณ์ต้องให้ความสนใจที่นี้กล่าวถึงประเด็นสำคัญ 5 ประเด็นที่ยังเป็นปัญหาในสายตาของผู้เขียน เชิญติดตามครับ

ผศ.ดร.รังสรรค์ ปิติปัญญา

ห้าขาดที่ต้อวแ้วแก้ไข

ห้าขาดต้องเร่งแก้ไขมีรายละเอียดดังนี้

1. ขาดภาพรวมหรือพิมพ์เขียวของขบวนการ : ในสภาพความเป็นจริง สมาชิกของสหกรณ์ต้องการบริการหลายอย่างมากกว่าที่สหกรณ์สามารถจัดให้ได้ ทำให้ต้องไปใช้บริการจากธุรกิจอื่น เช่น การประกัน การบริการจ่ายค่าสาธารณูปโภค การบริการทางการเงินอื่นๆ ที่นอกไปจากการฝากเงิน และการกู้เงิน ในขณะที่ตัวสหกรณ์เองก็ต้องการบริการหลายอย่างที่จะช่วยทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น บริการด้าน IT (ระบบซอฟต์แวร์ที่ใช้บริหารจัดการสหกรณ์ การบริหารเงินในตลาดตราสารหนี้ตราสารทุน การสอบบัญชี การดำเนินการทางนิติกรรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสหกรณ์ยังไม่สามารถทำได้ต้องใช้ใช้บริการจากธุรกิจเอกชน

ดังนั้นเพื่อให้มีบริการที่ครบถ้วนภายในขบวนการสหกรณ์ จำเป็นต้องสร้างภาพรวมหรือพิมพ์เขียวของขบวนการ ซึ่งบอกว่าในขบวนการสหกรณ์จำเป็นต้องมีธุรกิจอะไรเป็นของตนเองบ้าง แล้วมาร่วมมือกันสร้างเป็นเครือข่าย (อาณาจักร) ธุรกิจของขบวนการสหกรณ์

2. ขาดการร่วมมือช่วยเหลือกันอย่างจริงจังและบางครั้งแข่งขันกันเอง : แม้ว่าขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์โดยรวมจะมีความก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ แต่ก็ต้องยอมรับความเป็นจริงว่าการดำเนินการของสหกรณ์ส่วนใหญ่ยังเป็นแบบต่างคน

ต่างทำ และหลายครั้งแข่งขันกันเอง ซึ่งการแข่งขันดังกล่าวมีตัวอย่างให้เห็นทั้งในระหว่างสหกรณ์ชั้นปฐม ระหว่างสหกรณ์ชั้นปฐมกับชุมนุมสหกรณ์ และระหว่างชุมนุมสหกรณ์ ทำให้ขบวนการสหกรณ์ในภาพรวมขาดเอกภาพ ขาดอำนาจการต่อรองและมีผลต่อเนื่องถึงประสิทธิภาพของขบวนการสหกรณ์ในการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของคนและสังคม

ทั้งนี้การแข่งขันถือว่าเป็นแนวคิดพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ซึ่งเป็นที่มาของการเอาเปรียบกันคนบางกลุ่มต้องพบกับความยากลำบาก สิ้นเนื้อประดาตัว ไม่เหลืออะไรเลย ยกเว้นความเป็นคน คนกลุ่มนี้ได้หันมาร่วมมือกัน เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือกัน บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานความคิดของสหกรณ์สวนทางกับระบบทุนนิยมที่มีการแข่งขันเป็นเครื่องมือสำคัญ ปัจจุบันสหกรณ์จำนวนมากกำลังล้มแนวคิดพื้นฐานของตนเอง(ความร่วมมือและการเกื้อกูลกัน) แล้วไปรับเอาความคิดพื้นฐานของระบบทุนนิยม (การแข่งขันและเอาเปรียบเอากัน) มาใช้ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงและต้องเร่งแก้ไข โดยทำความเข้าใจอย่างจริงจังกับคนในขบวนการให้เข้าใจถึงหลักการพื้นฐานของสหกรณ์ในเรื่องนี้

3. ขาดความรู้ในการบริหารงาน : ได้กล่าวแล้วว่า สหกรณ์ออมทรัพย์โดยรวม มีเงินที่มาจากแหล่งภายใน (ส่วนของผู้เป็น

เจ้าของและเงินรับฝาก)ประมาณร้อยละ 80 ของทุนดำเนินการทั้งหมด ฟังพาเงินจากแหล่งภายนอกเพียงประมาณร้อยละ 25 และเมื่อมองในภาพย่อยก็พบว่าสหกรณ์จำนวนหนึ่งมีเงินทุนภายในมากกว่าความต้องการใช้ของตนเอง จำเป็นต้องนำเงินส่วนเหลือนี้ไปหาผลประโยชน์ที่สำคัญคือให้ความช่วยเหลือ (ให้กับผู้ฝาก) สหกรณ์อื่นที่ยังขาดแคลนหรือมีเงินไม่เพียงพอที่จะให้บริการกับสมาชิกตามหลักการพื้นฐานของสหกรณ์(อย่างไรก็ตามการดำเนินการในลักษณะนี้กำลังถูกมองจากผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ว่าไม่ถูกต้อง และสั่งให้จำกัดการทำธุรกรรมในลักษณะนี้ลง จนทำให้เกิดคำถามอย่างกว้างขวางในขบวนการสหกรณ์ว่าผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เข้าใจหลักการของสหกรณ์หรือไม่?) หากยังมีเงินเหลือก็จะนำไปลงทุนในตราสารหนี้ (พันธบัตรรัฐบาลและหุ้นกู้เอกชน) ตราสารทุน (หุ้นสามัญของบริษัทมหาชนและอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติอนุญาต

การดำเนินการข้างต้น จำเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารเงิน อย่างไรก็ตามโดยพื้นฐานของคณะกรรมการสหกรณ์จะมาจากสายอาชีพของตนเอง เช่น เป็นข้าราชการ เป็นแพทย์ พยาบาล ลูกจ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านการบริหารเงิน ไม่รู้ว่าจะบริหารอย่างไร จึงจะได้ประโยชน์ดีที่สุดในท้ายที่สุดภายใต้กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ถึงเวลาแล้วครับที่ขบวนการสหกรณ์ต้องเร่งพัฒนาศักยภาพบุคลากร (กรรมการและเจ้าหน้าที่) ของขบวนการในเรื่องนี้

4. ขาดการบริหารความได้เปรียบเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและความยั่งยืนของขบวนการ : ความได้เปรียบทางกฎหมายที่ชัดเจนอย่างหนึ่งก็คือการได้รับยกเว้นภาษี โดยเฉพาะที่เก็บจากผลกำไร ทั้งนี้ในรอบปีบัญชี 2560 สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบมีกำไรประมาณ 78,200 ล้านบาท หากต้องจ่ายภาษีจะต้องจ่ายมากกว่า 15,000 ล้านบาท สหกรณ์จำนวนมากได้นำเอาประโยชน์จากการได้รับยกเว้นดังกล่าวมาแบ่งปันในหมู่สมาชิก ซึ่งเป็นประโยชน์ระยะสั้น ขาดการพิจารณาจัดสรรเพื่อประโยชน์ของขบวนการในระยะยาว

ขบวนการสหกรณ์คงต้องนำเรื่องนี้มาพิจารณาอย่างจริงจังเพื่อรองรับความเสี่ยงต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

5. ขาดความพร้อมในการรับมือกับปัญหาเศรษฐกิจ

และภัยพิบัติต่างๆ : จากการพูดคุยกับผู้ใหญ่ในวงการสหกรณ์หลายท่าน ส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าขบวนการสหกรณ์ไทยยังมีการเตรียมตัวรับมือกับปัญหาทางเศรษฐกิจและภัยพิบัติต่างๆน้อยเกินไปดังนั้นหากเกิดวิกฤติขึ้นอาจสร้างปัญหาแก่ขบวนการสหกรณ์ไทยอย่างรุนแรงและกว้างขวาง ขบวนการสหกรณ์จึงควรร่วมกันสร้างระบบรองรับปัญหาดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น สร้างกองทุนประกันเงินฝาก กองทุนบรรเทาปัญหาจากภัยพิบัติต่างๆ เป็นต้น

ทั้งนี้หลายท่านอาจมีคำถามว่า **“จะเอาเงินที่ไหนมาตั้งเป็นกองทุนข้างต้น”** คำตอบหนึ่งก็คือ **“จัดสรรมาจากส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ที่ได้รับยกเว้นภาษี”** ที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ4

ส่วนท้ายก่อนจาก

ที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า นอกจากปัญหาด้านปัจจัยภายในที่ได้กล่าวถึงในตอนต้นที่ 1 และ 2 แล้ว ขบวนการสหกรณ์ยังขาดพิมพ์เขียวที่ชี้ให้เห็นว่าขบวนการควรมีธุรกิจอะไรเป็นของตนเองบ้าง ขาดความร่วมมือกันอย่างจริงจังและแข่งขันกันเอง ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเงิน ขาดการบริหารความได้เปรียบทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ระยะยาวของขบวนการและขาดความพร้อมในการรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจและภัยพิบัติต่างๆซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขบวนการสหกรณ์ต้องเร่งหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงต่อให้ดีขึ้นต่อไป

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าของขบวนการสหกรณ์ คือ “ภาครัฐ” ที่ปัจจุบันได้ออกมาตรการหลายอย่างมาใช้กำกับดูแลขบวนการสหกรณ์และบางมาตรการมีแนวโน้มที่จะสร้างผลกระทบด้านลบอย่างรุนแรง ทั้งนี้ประเด็นที่เกี่ยวกับภาครัฐ จะได้นำมากล่าวถึงในตอนต่อไป... พบกันฉบับหน้าครับ

ที่มา : NEWS FSCT
 ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
 ปีที่ 30 ฉบับที่ 370 เดือนเมษายน 2561
 ขอขอบพระคุณ บทความจาก
 ผศ.ดร.รังสรรค์ ปิติปัญญา

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิกของ ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย (สส.ชสอ.)

• จำนวนสมาชิกทั้งหมด	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	704 ราย
• จำนวนสมาชิกลาออก	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	34 ราย
• จำนวนสมาชิกเสียชีวิต	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	17 ราย
• จำนวนสมาชิกคงเหลือ	ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2561	650 ราย

สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิกของ สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการ รัฐวิสาหกิจไทย (สสอร.)

• จำนวนสมาชิกทั้งหมด	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	1,997 ราย
• จำนวนสมาชิกลาออก	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	96 ราย
• จำนวนสมาชิกเสียชีวิต	ตั้งแต่ ปี 2554 - 23 กรกฎาคม 2561	64 ราย
• จำนวนสมาชิกคงเหลือ	ณ วันที่ 23 กรกฎาคม 2561	1,836 ราย

นายกรมล ศิริจันท์ รองประธานกรรมการ
ได้มอบเงิน ฌาปนกิจสงเคราะห์ สสอร.
ให้แก่ ทายาทของ นายสมบัติ ผิววงม
จำนวน 600,000 บาท

ประมวลภาพกิจกรรม

โครงการสัมมนาวิชาการ คณะกรรมการดำเนินการ “การรับรู้และวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์”

ในวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ที่ผ่านมา สหกรณ์ออมทรัพย์ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด (สอ.สร.รฟท.) ได้จัดโครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “การรับรู้และวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์” ให้กับคณะกรรมการดำเนินการ สอ.สร.รฟท. และมีคณะกรรมการดำเนินการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟฯ เข้าร่วมการสัมมนาในครั้งนี้ด้วย ในช่วงเช้าวิทยากร โดย คุณชูศักดิ์ ช่วยชู ผู้สอบบัญชี จากบริษัทมนตรีสอบบัญชี และกฎหมาย ในหัวข้อเรื่อง “ความรู้และความเข้าใจเรื่องงบการเงินของสหกรณ์” และในช่วงบ่ายวิทยากร โดย คุณสมศักดิ์ โกศัยสุข ที่ปรึกษา สอ.สร.รฟท. ในหัวข้อเรื่อง “การจัดทำงบประมาณให้สอดคล้องกับการบริหาร ฐานะทางการเงิน” โครงการสัมมนาวิชาการในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้.

ออมทรัพย์พิเศษ เกษียณเพิ่มสุข

ดอกเบี้ยสูงสุด 3.75%

“วางแผนเงินออม ว่างเกษียณอายุ”
...เพื่อชีวิตที่มั่นคงกว่า...

เงื่อนไข

1. ฝากตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10,000,000 บาท
2. ระยะเวลาฝาก 12 เดือน

